

16. marts 2017

FM 2017/62

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 36 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi gennem reformer kan skabe et solidt fundament for en selv bærende økonomi.

(Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokratesne)

Begrundelse

"Grønland er uigenkaldeligt på vej mod selvstændighed".

Så klart er budskabet fra den nuværende koalition i koalitionsaftalen. Det helt store problem i denne forbindelse er, at Naalakkersuisut hidtil har vist sig at være ude af stand til at følge op på denne klare vision.

Det første man gjorde var at ændre et ellers solidt Finanslovsforslag for 2017 til en Finanslov med et stort underskud. Dette skal ses i forhold til, at hvis drømmen om snarlig selvstændighed skal gå i opfyldelse, så kræver det, at man er i stand til skabe en økonomi, der udviser et årligt overskud på flere milliarder kroner i forhold til i dag. Hvis altså, at man har en ambition om, at det nuværende skatte- og velfærdsniveau skal bevares ved en indførsel af selvstændighed. Og det skylder man faktisk befolkningen et klart svar på.

Vi skal huske på, at det årlige bloktilskud fra staten på næsten fire milliarder kroner udgør en væsentlig del af vort lands samlede økonomi. Disse milliarder vil jo forsvinde, såfremt vi vælger at blive en selvstændig stat.

Så hvad skal vi egentlig gøre for at skabe en økonomi, der kan bære en politisk selvstændighed? Skal vi halvere de offentlige udgifter, hvilket vil betyde en massakre på velfærdsstaten, som vi kender den?

Skal vi fordoble skatterne og afgifterne, hvilket vil betyde en massakre på borgernes privatøkonomi?

Eller skulle vi måske i stedet gå i gang med et langt sejt træk, hvor vi i fællesskab skaber et fundament for en økonomi, der på lang sigt gør selvstændighed til en realistisk mulighed?

Demokratesne er ikke i tvivl. Vi ønsker ikke, at drømmen om selvstændighed skal ændre fundamentalt på velfærden eller skatteprocenten. Vi ønsker det lange seje træk. Vi ønsker nødvendige reformer.

Derfor spurgte jeg Naalakkersuisut om de kommende planer for reformer i et § 37 spørgsmål (55/2017). Svaret var lige så klart som det var nedslående. Naalakkersuisut mente helt enkelt ikke, at besvarelsen af et § 37 spørgsmål var det rette forum til at redegøre for sine planer. Det får dog ikke Demokraterne til at give op.

Vi forsøger derfor i stedet med denne forespørgselsdebat, og er spændt på om Naalakkersuisut så synes, at dette er det rette forum til at debattere nødvendige reformer.

Demokraterne vil pege på flere områder, hvor det er nødvendigt, at vi tager fat.

For det første skal vi have skabt bedre vilkår for vores virksomheder. Vi skal gøre det mere attraktivt at investere. Dette skal ske ved en markant sænkelse af selskabsskatten. Det vil betyde et større overskud for den enkelte virksomhed, som så kan reinvesteres og bruges til at skabe flere arbejdspladser. Flere arbejdspladser vil lette presset, hvad angår sociale ydelser til arbejdsløse og vil samtidig forøge samfundet indtægter fra indkomstskatten.

For det andet skal vi have flyttet borgere fra passiv forsørgelse til reelle jobs. Det skal vi gøre ved at gøre det mere attraktivt at arbejde. I dag er det desværre sådan, at der for nogle borgere er ingen eller kun en meget lille økonomisk gevinst ved at arbejde frem for at være på offentlig forsørgelse. Dette skal ændres ved hjælp af en socialreform og en skattereform. Socialreformen skal sikre, at en række ydelser bliver beskåret, og skattereformen skal via et beskæftigelsesfradrag sikre, at den økonomiske gevinst ved at arbejde frem for at være på sociale ydelser bliver markant forhøjet.

For det tredje er vi nødt til endnu en gang at kigge på, hvordan vi kan få folk til at blive længere tid på arbejdsmarkedet. Vi er nødt til på længere sigt at sætte pensionsalderen i vejret, og vi er nødt til at skabe et arbejdsmarked, hvor vore ældre medborgere er i stand til at yde en indsats i en længere årrække.

For det fjerde skal vi have en boligreform, der sigter på at gøre det mere attraktivt at eje sin egen bolig, og på at de forskellige former for offentlige boligtilskud skal målrettes de svageste i samfundet. Det kan for eksempel være ved at øge rentefradraget for boliglån, ved at gøre det lettere at overtage/købe sin lejebolig og ved at sikre, at boligsikring og andre former for boligtilskud udelukkende kan tilgå personer med et dokumenteret økonomisk behov herfor.

Det var bare nogle af de områder, hvor det er nødvendigt at komme i gang med nødvendige reformer for at fremtidssikre vort velfærdssamfund, der er allerede i den nuværende situation med bloktilskud er voldsomt presset. Og presset bliver ikke mindre af, at vi har fået en koalition, der i den grad har givet den fuld gas med selvstændighedsretorikken, men som samtidig ikke ser ud til at bekymre sig særlig meget om den økonomiske virkelighed.

Vi ser frem til at høre indlæg fra de øvrige partier samt svarnotat fra Naalakkersuisut.